

Datum **Kommentar**

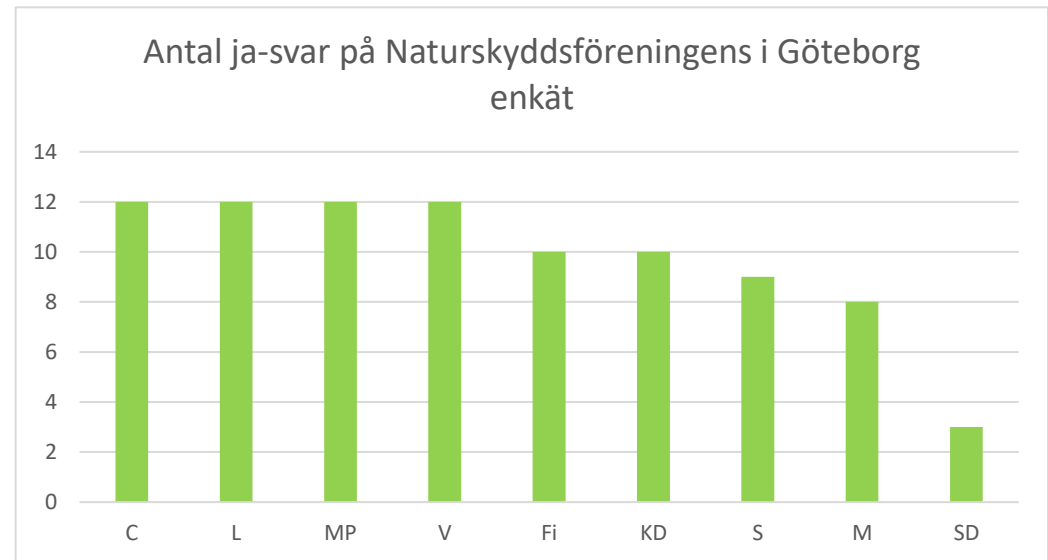
2018-08-26 Senaste versionen av sammanställningen av svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät.
Denna version innehåller svar från Centerpartiet, Feministiskt initiativ, Kristdemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Innehåll (se de olika flikarna)

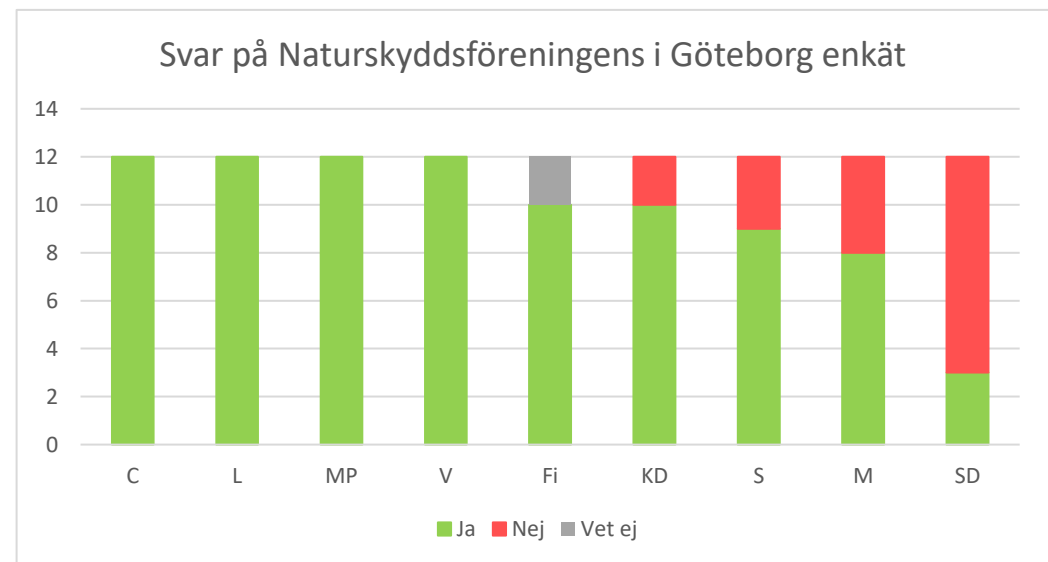
- Sammanfattande diagram av hur partierna har svarat på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät.
- Sammanställning av hur partierna har svarat på olika frågor i Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät (ja/nej/vet ej).
- Respektive partis svar inklusive kommentarer.

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg enkät 2018 från de olika partierna

C	12
L	12
MP	12
V	12
Fi	10
KD	10
S	9
M	8
SD	3

	Ja	Nej	Vet ej	
C	12	0	0	0
L	12	0	0	0
MP	12	0	0	0
V	12	0	0	0
Fi	10	0	2	0
KD	10	2	0	0
S	9	3	0	0
M	8	4	0	0
SD	3	9	0	0

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från de olika partierna

Nr	Fråga	C	Fi	KD	L	MP	M	S	SD	V
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*	Ja*	Nej*	Nej*	Nej*	Ja*
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*	Nej*	Ja*
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.									
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja*	Vet ej*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*	Nej*	Ja*

6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftsoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*
7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Nej*	Nej*	Ja*
8	I "Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmerna fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarioer inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja*	Vet ej*	Ja	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Nej*	Ja*
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Ja*	Nej*	Ja*

* Kommentar finns. Se flik med respektive partis svar.

Summa Ja-svar:	12	10	10	12	12	8	9	3	12
Summa Nej-svar:	0	0	2	0	0	4	3	9	0
Summa Vet ej svar:	0	2	0	0	0	0	0	0	0

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Centerpartiet

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja *			Ambitionen bör vara att så snart som möjligt minska stadens utsläpp, åtminstone linjärt fram tills målet uppnås. I verkligheten sker ju dock olika minskningar i steg, beroende på vilka åtgärder som kommer på plats när
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja *			Det är viktigt att åtgärder inte väntar, bara för att årtalet ligger en bit in i framtiden. Vi sätter gärna upp mål för vilka åtgärder som bör genomföras för att minska utsläppen, för fokus bör vara på åtgärder, inte enskilda siffror, eftersom det ofta leder till att fokus inte hamnar på handlingskraft, vilket den senaste mandatperioden visar.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja *			En utbyggnad av kollektivtrafiken måste dock ske i samarbete med regionen, där det också är viktigt att inte bara storstadsregionen får del av kollektivtrafiksatsningar. Vi vill dock, helt enligt målbilderna att kollektivtrafikandelen ska öka kraftigt.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, utom annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja *			Vi vill ha nationella beslut som gör det möjligt att undanta miljöbilar från trängselskatt, uppmuntra samåkning, ha gratis parkering för de bästa miljöbilarna, gynna bilpooler, få upp fler långsamladdare på kommunala parkeringar och mycket mer.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja *			Att ställa tuffa krav på hållbarhet vid upphandling ur ett livscykelperspektiv är viktigt för oss i Centerpartiet.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan ca 15 och 35% genom renovering och driftsoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja *			Att energieffektivera är för det allra mesta ekonomiskt lönsamt, samtidigt som det är miljösamt. Att det inte gjorts ordentligt tidigare är ett underbetyg till det rödgröna styret.
7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja *			Vi ser gärna att fler tar sig till Göteborg på så klimatsmarta sätt som möjligt. Det kan både handla om andra färdsätt och andra bränslen.
8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsörjning. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja *			Inte bara fjärrvärmens, utan också elproduktionen i kraftvärmeverken, är viktiga nycklar för att uppnå Centerpartiets mål om 100% förnybar energi till 2040. Då kommer det krävas lagring i olika form, en också en betydligt större användarflexibilitet än idag. Här är det också viktigt att energieffektivisera och nyttja den innovationskraft som finns i näringslivet, inte minst i och kring Göteborg.

9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarier inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja *		Att på olika sätt fånga in koldioxid för att efter 2045 övergå till negativa utsläpp är något som Centerpartiet varit med och förhandlat på nationell nivå. Exakt hur det ska ske och hur styrmedlen ska vara behöver jobbas med inte bara i Göteborg utan framförallt nationellt.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja *		Hälften av allt kött vi äter i Sverige är importerat. Generellt sett har det betydligt sämre klimatavtryck än svensktproducerat kött och vegetariska alternativ. Vi vill ersätta allt importerat kött, med vegetariskt samt kött som producerats i Sverige
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja *		I de fall där det är relevant ska det självklart ställas tuffa hållbarhetskrav!
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja *		Centerpartiet på nationell nivå driver att offentliga pensionsfonder inte ska investera i fossila tillgångar. Att göra samma sak på lokal nivå är en självklarhet.
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?			Rickard Nordin, Riksdagsledamot och Klimat- och Energipolitisk talesperson för Centerpartiet nationellt.
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?			<p>Att minska utsläppen från trafiken är en av de allra viktigaste utmaningarna. Här kan vi göra mycket på lokal nivå, om vi får verktygen nationellt. Miljöbilsparering, undantag från trängselskatt, tuffare upphandlingar, gynnande av bilpooler, fler samåkningskörfält, bättre kollektivtrafik, rejäla cykelsatsningar och mycket mer.</p> <p>Det är också en skam att det rödgröna styret investerat i ett fossilgaseldat kraftverk. Att det nu finns planer på att ställa om till förnybart är inte en dag för tidigt. Istället för att satsa på riskfyllda prestigeprojekt bör Göteborgs energi fokusera på sin egen omställning, samt att ge kommuninvånarna mervärden. Det kan handla om att erbjuda solcellspaket (likt Umeå Energi som leasar ut dem) eller underlätta energieffektivisering. Det ska givetvis ske i samarbete med det innovativa och effektiva näringslivet som finns på detta område i Göteborgstrakten.</p> <p>Slutligen handlar det mycket om att staden måste ta sitt eget ansvar som organisation. Energieffektiviseringar, upphandlingar av rätt fordon och bränslen, uppmontran att välja tåg istället för flyg, betala för biobränslen och klimatkompensera för flygresor och mycket mer. Staden som arbetsgivare och organisation måste gå före och visa medborgarna vilka möjligheter som finns och att det många gånger är lönsamt. Det är det en viktig signal vi kan skicka med våra gemensamma skattepengar.</p>

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Feministiskt initiativ

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja*			Ja, vi anser att kommunen behöver budgetera för utsläpp av koldioxid, och vi vill se åtgärder som minskar koldioxidutsläppen kraftigt. Vi vill på nationell nivå utreda möjligheterna till och effekterna av att införa ett system med individuella utsläppskvoter för växthusgaser. Vi har inte fattat beslut om vilken årlig minskning vi vill se. Exakta siffror behöver tas fram i samråd med stadens tjänstepersoner, tjänstepersoner inom andra verksamheter och myndigheter samt tillsammans med civilsamhället utifrån deras expertis. Främsta målet är att utsläpp utöver vad som är hållbart inte ska vara möjligt, och att budgeten baseras på det.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja*			Andelen bilresor i staden måste minska kraftigt och de resor som görs skall ske med fossilfria drivmedel, och därmed minska utsläppen markant. Vi vill prioritera och underlätta resor till fots, med cykel och kollektivtrafik. För att skapa acceptans och visa på fördelarna med en bilfri stad vill vi så snart som möjligt testa bilfria söndagar på liknande sett som en har i andra storstäder, exempelvis Paris. Vi vill inte revidera det uppsatta målet till år 2030 utan istället införa mer progressiva åtgärder så att arbetet kan påbörjas snarast.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatomänsigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?			Vet ej*	Vi är för utbyggnad av kollektivtrafik, men vill parallellt bygga ut gång- och cykeltrafiken. I det föreslagna fallet kan en dock ställa sig frågan om det finns behov för en 75%-ig utökning av kapaciteten under en så nära framtid? Vidare, med tanke på all byggnation som sker i staden, så känns det tveksamt om det också går att bygga infrastruktur i den omfattning som föreslås i alternativet. Vi vill se tydligare konsekvensanalyser av hur exempelvis barriäreffekter skapas av snabbare transporter med längre mellan hållplatserna och vilka som kommer att gynnas av de föreslagna lösningarna. Vidare bör också de kollektiva satsningarna tydligare kopplas till gångnätet i staden för att fokusera på hela resan för medborgaren. Ingen reser enbart från en hållplats till en annan, eftersom det exempelvis krävs att ta sig till och från en hållplats.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja*			Vi ställer sig bakom förslaget att höja P-avgiften i Göteborg och på sikt vill vi också minska antalet parkeringsplatser. Positiva effekter har påvisats i andra europeiska städer (exempelvis Wien och München) där minskad tillgång på p-platser också lett till minskad privatbilism. Då elbilar precis som andra bilar tar upp plats i staden samt påverkar framförallt barns rörelsefrihet ser vi inte att dessa skall undantas trängselskatt. Vi vill främja så att barn får säkra vägar till och från skolan så att goda hälso och miljömässiga vanor läggs tidigt i livet. Vuxna i bil skall inte begränsa barns rörelsefrihet! Vi vill se ordentligt förändrade resvanor och en ordentlig minskning av bilåkande, då inte heller elbilar är hållbart utifrån energiåtgång och de partiklar/mikroplaster de släpper ifrån sig, framförallt genom däckslitage. Vi vill hellre se grönområden i stället för parkeringsplatser, vilket inte elbilen är en lösning för heller. Vi är också positiva till att införa Miljözoner.

<p>5 Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.</p>	Ja*			<p>Krav bör ställas i alla upphandlingar som har en miljöpåverkan, dvs inte bara entreprenader. Kan också gälla upphandling av exempelvis konsulter, att kravställa hur deras resor skall ske exempelvis. Då utredningen pekar på att upphandlande verksamheter i staden och leverantörer har begränsad erfarenhet bör utbildning ske i samband med införande av regler. De satta kraven skall följas upp kontinuerligt och revideras vid behov. Regler bör införas så tidigt som möjligt under nästa mandatperiod då det är viktigt att arbetet kommer igång. Göteborg bör vara en föregångare och målen för utsläppsminskningar bör därför vara offensiva.</p>
<p>6 I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.</p>	Ja*			<p>Ja, vi anser att förslagen är bra och vill att dessa genomförs. Vi vill se att åtgärderna genomförs så snabbt som möjligt. Vi anser att de åtgärder som är enklare att genomföra bör genomföras så snart som möjligt, medan de som kräver mer planering bör börja planeras så snart som möjligt för att kunna genomföras så snabbt som möjligt. Vi ser det som viktigt att de förändringar som behöver göras genomförs med beaktande av jämställdhet- och jämlikhetsperspektiv. Exempelvis att energieffektivisering av belysning inte innebär minskad gatubelysning då det kan innebära ökade risker och upplevelse av otrygghet.</p>
<p>7 I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?</p>	Ja*			<p>Vi anser att programmet för besöksnäringen med ambitionen om fler besökare är mycket bristfällig då de innehåller mål om fler långväga resenärer där transport skett med flyg. Vi vill se att programmet arbetas om och röstade därför för en återremittering av ärendet då vi ansåg att programmet gick emot stadens miljöarbete. Vi anser att det är nödvändigt att programmet omarbetas och att antalet flygresor minskar generellt i samhället.</p>
<p>8 "Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsörjning. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.</p>	Ja*			<p>Fjärrvärmerna, som produceras i Göteborg Energis regi, bör definitivt bli fossilfri och kraft måste läggas på att "planen" följs. Det är en rimlig utmaning om en fossilfri normalproduktion 2030 om en jämför med andra energibolag. Exempelvis så har Växjö energi målsättningen att verksamheten skall vara fossilfri 2020. Visst är det i flera fall dyrare att köra på biobränslen men att generera fossila utsläpp kommer också stå oss dyrt i längden. Vi ställer oss positiva till fortsatt utredning av ett bio-kraftvärmeverk men vill trycka på att det är mycket viktigt att göra miljömässiga och sociala hållbarhetsbedömningar av planerade biobränslen.</p>
<p>9 De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarioer inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?</p>			Vet ej*	<p>Vi anser att i första hand skall satsningar göras på att minska utsläppen, förändra utsläppsgenererande beteende och ställa om industri/anläggningar till förnybara energikällor. Koldioxidinfångning och lagring kan vara en åtgärd som kompletterar andra utsläppsminskande åtgärder men får inte ses som en teknik att ta till för att rättfärdiga fortsatta koldioxidutsläpp. Vi vill också invänta resultatet från regeringens utredning rörande strategi om negativa utsläpp, DNR 2018:70 innan vi uttalar oss ytterligare i frågan.</p>
<p>10 Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.</p>	Ja*			<p>Vi vill ha en vegetarisk norm, till en början i kommunens verksamheter där människor vistas men inte bor, exempelvis på skolor och vid stadens arrangemang för att sedan utvecklas. Vi vill också se en mer vegetabilisk kost med mindre mejeriprodukter och ägg. Minskningen av animaliska produkter vill vi se både utifrån miljö- och klimatarbetet men också utifrån djuretiska skäl. Arbetet med detta i staden är redan påbörjat och den globala trenden för en mer vegetarisk kost är tydlig. Vi bör därför fortsätta arbetet under nästa mandatperiod och att arbetet intensifieras, samt att staden arbetar mer med förändring av normer och konsumtionsvanor.</p>

11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		<p>Det är fullt möjligt redan idag att ställa krav inom både miljö, klimat och respekt för mänskliga rättigheter. Det görs dock för sällan och därför kan det finnas behov av att göra reglerna tydligare. Vi vill att det ska framgå ännu klarare att den som upphandlar för offentliga medel har skyldighet att kräva, och tillse, att kommunen minimerar sin klimatpåverkan i upphandlingar men också att företagen följer gällande kollektivavtal, och arbetsrättslagstiftning samt följer diskrimineringslagstiftningen. Upphandling kan också användas som ett verktyg för att exempelvis kräva att företagen arbetar för att bidra till att de av riksdagen fastställda miljömålen och jämställdhetsmålen kan uppfyllas.</p> <p>För att möjliggöra att staden ska kunna ställa dessa krav vill vi se ökade resurser för upphandling för att kraven ska kunna ställas och därefter följas upp. Som vi har nämnt tidigare vill vi se ökade resurser för utbildning för de som upphandlar i staden.</p>
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		<p>Ja det är vi. Vi vill på nationell nivå arbeta för stora förändringar inom pensionssystemet, där en viktig faktor är att t ex AP-fonderna ska användas för att investera hållbart men även styra om en del av pensionskapitalet så att det blir tillgängligt (med avkastningskrav) för kommuner och landsting till samhällsnyttiga satsningar. En liknande filosofi för fondkapital och liknande vill vi gärna se i kommunerna.</p>
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?			<p>Alexandra Angelbratt Louise Thörnqvist Pelle Hällje</p>
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?			<p>Alexandra Angelbratt: - Hållbara transporter. Omställning från privatbilism till gång, cykel och kollektivtrafik. - Omställning till en fossilfri el- och fjärrvärmeproduktion - Fler gröna och blågröna lösningar i staden för att främja människors välbefinnande, den biologiska mångfalden och som ett steg i klimatanpassningen.</p> <p>Louise Thörnqvist: - Vegansk norm: Övergå till mer vegetabilisk kost i staden och på sikt införa vegansk norm i stadens verksamheter. - Minskad bilism och hållbara transporter. - Förändring av normer och ökad medvetenhet hos invånarna genom utbildningar, information och ett aktivt arbete i stadens verksamheter, exempelvis inom skolan. Klimatfrågan måste vi lösa tillsammans, både genom individuella förändringar och förändringar på strukturell nivå.</p> <p>Pelle Hällje: - Hållbara näringar: Skärpta hållbarhetskriterier för de instanser som har som uppdrag att stimulera näringslivet. - Transporter: Att utmana bilen som norm i storstäderna, och öka omställningen till klimatsmarta och jämlika transportsätt. - Lokala konsumtionsmål: Precis som för hela landet måste Göteborgsregionen mäta sin klimatpåverkan på rätt sätt. Idag undantas de utsläpp som vår konsumtion orsakar utanför Sveriges gränser, vilket är så mycket som två tredjedelar. En tydlig siffra för detta måste in bland miljömålen, lokalt såväl som nationellt.</p>

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Kristdemokraterna

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.		Nej*		Vi anser att målet om fossiloberoende fortsatt ska fångas upp i den ordinarie budgetprocessen.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja*			Göteborg växer och det innebär att det totala antalet resor kommer att öka. Miljövänligare bilar behöver främjas, men vi jagar vi inte bilen som sådan. Många människor har, och kommer fortsatt, ha behov av bil. Samtidigt är det viktigt att vi ger bra alternativ till bilen genom att ge plats för fotgängare, cyklist och kollektivtrafik. Vi har idag inget förslag på exakt vilken minskning av stadens trafikutsläpp vi vill se – det är en fråga som behöver utredas ingående av stadens förvaltning.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatomfattigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja*			Vi står bakom målbilden i Koll2035 och tycker att detta är mycket välbehövliga infrastruktursatsningar. Göteborg ska dock inte ensamt stå för hela kostnaden, en betydande del ska medfinansieras av staten och andra aktörer för att det ska vara möjligt att genomföra.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja*			Kristdemokraterna vill inte höja p-avgiften i Göteborg, men vi ser gärna att lagstiftningen ses över så att differentierade trängselskatteavgifter för miljöbilar kan tillåtas.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja*			Idag ställs redan höga krav, bland annat tack vare tidigare kristdemokratiska bostadsministrar. Kraven bör skärpas i takt med att teknikutvecklingen går framåt. Vi är positiva till ökad användning av trä i byggande. Samtidigt ska man ha i åtanke att det inte är ett universalmaterial. Det är svårt att energiisolera träbyggnader eftersom dessa måste ha viss ventilation för att förhindra fuktskador – med betong kan man bygga tätare.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan ca 15 och 35% genom renovering och driftsoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja*			Energianvändningen ska förbättras kontinuerligt, men på ett sätt som inte innebär kraftigt ökade hyreskostnader för exempelvis boende. Särskilt viktigt är det att energioptimerande åtgärder genomförs när renovering ändå sker.
7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatomfattigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja*			Vi anser att stadens program för besöksnäringen fångar upp hållbarhetsperspektivet på ett bra sätt. Bland annat anges att de hållbara transportalternativen ska lyftas fram, och att Göteborgs stad tillsammans med Västra Götalandsregionen ska arbeta för att erbjuda ett hållbart och fungerande lokalt och regionalt transportsystem. Men självklart är vi öppna för att flytta fram positionerna ytterligare. På nationell nivå vill Kristdemokraterna belöna de flygbolag som ställer om till förnybara drivmedel och möjliggöra tillräcklig tillgång till biobränslen för flygbranschen.

8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*			I Alliansens budgetförslag ville vi ge kommunstyrelsen i uppdrag att i samverkan med berörda aktörer utreda hur stadens uppvärmning kan ställas om till förnyelsebart.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarioer inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja			
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.		Nej*		Idag svälter var femte svensk över 80 år ihjäl. Aptiten försvinner när man blir äldre, och att då minska valmöjligheterna ytterligare genom att ta bort kött är fel väg att gå. En viktig fråga för Kristdemokraterna är att utöka valfriheten genom att ge möjlighet att välja leverantör av hemsänd mat inom hemtjänst.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Det är viktigt att kraven är transparenta och sakligt grundade.
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Vi vill ha skärpta regler som bidrar till en grönare riktning.
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?				Maria Berntsson, ledamot i kommunfullmäktige.
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?				Hållbara transporter, hållbara mobilitet genom att underlätta att till exempel enkelt byta mellan kollektivtrafik och cykel, underlätta för göteborgarna att göra smarta val till exempel genom fria besök på återvinningscentralerna,

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Liberalerna

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja *			Vi ska nå två-gradersmålet och sikta mot 1,5 grader.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja *			Det krävs ett utvecklingssprång för att klara utmaningen. Vi tror att det är möjligt att minska utsläppen med 80 % men då måste vi gå över till el-fordon för både persontrafik och godstrafik. Oslo har varit en föregångare och Liberalerna vill genomföra liknande åtgärder som man gjort där. Vi vill se en utredning av miljözoner i Göteborg.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja *			Ja vi är beredda att stödja en sådan satsning, vi vill gå längre och öka investeringarna till 31 miljarder. Liberalerna vill dessutom bygga ut stadsbanan till Billdal och på sträckan Linnéplatsen till Centralstationen och över till Hisingen. Detta vill vi finansiera genom att sälja en del av kommunens bolag, till exempel delar av Göteborg Energi och det kommersiella fastigheterna i Higab-koncernen. Kollektivtrafikorganet UITP har visat på att ett transportsystem med snabb och pålitlig kollektivtrafik är mycket lönsamt för städer.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja *			Båda åtgärderna kan vara aktuella för att få till en omställning mot el-fordon och minska utsläppen från trafiken. Vi vill också se en utredning av miljözoner i Göteborg.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja *			Vi kommer att ställa krav i kommande upphandlingar. Klimatsmart framställning av betong och stål, byggande i trä, eldrivna anläggningsmaskiner ska premieras. Vi vill också se markanvisningstävlingar där klimatsmarta material och metoder ska vara i fokus. De gröna obligationerna är också användbara inom detta område.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja *			Vi har drivit på detta i flera år men inte fått något starkt medhåll. Därför söker vi väljarnas förtroende att bli mer offensiva. Till att börja med behöver staden ett miljöledningssystem för att jobba med ständig förbättring i alla verksamheter.
7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja *			Kommunen har inte mycket rådighet över hur turister kommer hit men vi kan bidra till att sprida en miljövänlig livsstil och rikta incitament till bl.a. kryssningsfartyg som är miljövänliga och satsa på bättre möjligheter att åka hit med tåg. Nordiska turister är den absolut största gruppen som kommer hit och det ska vara lätt att åka tåg som turist.

8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmerna fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsörjning. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja *			Fossilfri uppvärmning är ett av kommunens viktigaste utvecklingsområden. I dag är vi beroende av att elda sopor, plast, naturgas och spillvärme från raffineriet. Nyligen beslutade kommunfullmäktige mot vår vilja att investera tungt i fossilgas. Det är helt fel väg att gå. Därför måste vi ha verkligt fossilfri uppvärmning vilket innebär en total utfasning av fossila bränslen till fjärrvärmerna till förmån för exempelvis skogsavfall, bergvärme och sol/vind. Vi tror mest på småskaliga lösningar i varje fastighet som en del av att minska energiförbrukningen.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarioer innebär koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja *			Om något företag vill satsa på detta kommer kommunen vara med, men vi ger oss inte in i något nytt GoBiGas-projekt där kommunen står ensam med hela risken. GoBiGas kostade oss ca 2 miljarder och ger inte någon nytta till göteborgarna eller miljön.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja *			Vi utökar gärna de vegetariska rätterna men det blir inget köttförbud. Det finns ju också variation i klimatavtryck från olika typer av kött, här är det viktigt att välja det minst klimatbelastande alternativet.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja *			Det ska gälla för alla nya avtal!
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja *			Så snabbt som möjligt
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?				Axel Darvik
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?				x Fossilfri uppvärmning (Idag är vi beroende av att elda sopor, plast, naturgas och spillvärme från raffineriet) x Elektrifierade transporter och kollektivtrafik x Inför miljöledningssystem i hela kommunen

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Miljöpartiet

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja *			I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag: "Ett system för konsumtionsbaserad klimatbudget för alla nämnder och bolag ska tas fram för att kunna användas i underlaget för budget 2020. Ansvar: Kommunstyrelsen." samt: "Göteborgs stad ska göra en klimatbudget för alla nämnder och bolag med målsättningen att klara nettonollutsläpp av koldioxidekvivalenter senast år 2030." Ansvar: Kommunstyrelsen i samverkan med alla nämnder och bolag."
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja *			Att minska vägtrafikens utsläpp är en självklar och viktig del i vår klimatpolitik och vi har flera förslag för att vägtrafiken och dess utsläpp ska minska, bland annat, sänkta hastighetsgränser, miljözoner och höjda parkeringsavgifter. Totalt sett behöver utsläppen minska med betydligt mer än 8% totalt. För att nå 1,5-gradersmålet handlar det om över 30% minskning från idag. I Miljöpartiets förslag till budget fr 2019 skriver vi: "Biltrafken ska minska till förmån för kollektivtrafik, cykel och gående. De bilar som finns i staden ska ha låg klimatpåverkan och låga lokala utsläpp. Införandet av miljözoner för lätta fordon är en viktig åtgärd för att minska trafikens negativa hälsoeffekter och miljöpåverkan i den centrala staden. Fortsatt utbyggnad av pendelparkering är ett steg på vägen för att göra kollektivtrafiken tillgänglig för fler. För att fortsätta underlätta för övergången till en fossilfri fordonsflotta ska staden fortsätta medverka i införandet av laddstationer. Parkeringsavgifterna behöver höjas med i snitt 10 procent för att minska behovet av parkeringsytor och låta bilarna ta större del av sina kostnader. Priset för boendeparkering ska bli mer marknadsmässig och parkering på tomtmark ska premieras. Parkeringsplaneringen ska stödja trafikstrategins inriktning. Göteborgs Stad ska underlätta för bilpooler, bland annat genom att omvandla parkeringsplatser som tagits i anspråk vid ombyggnation till bilpoolsparkering." I Miljöpartiets budget för 2019 avsätts ytterligare 50 miljoner kronor för cykelparkering och strategiska pendelparkeringar och följande mål finns med: "Alla nyanlagda och 1 procent av alla befintliga bilparkeringsplatser ska ha el för laddning framdragen, och 400 snabbaddare för personbilar ska installeras. I Miljöpartiets budget för 2019 finns också följande uppdrag:"Parkeringsavgifterna ska höjas med i snitt 10 procent. Ansvar: Trafknämnden och Göteborgs Stads Parkering AB. " Priset för parkering anpassas för att bidra till miljömålen.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja *			Utöver åtgärderna i Målbild Koll 2035 vill Miljöpartiet att staden ska agera för att skynda på utvecklingen ytterligare. I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag: "Utred spårvagnstunnel Kortedala–Alelyckan. Ansvar: Trafknämnden. Fler cykelparkeringar och pendelparkeringar upprättas vid kollektivtrafikknutpunkter. Ansvar: Trafknämnden."
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja *			Miljöpartiet vill dessutom att kommunen ska kunna höja trängselskatten för alla fordon och kunna höja den mer för de smutsigaste/de som släpper ut mest koldioxid.

5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja *		<p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns förjande uppdrag som rör utsläpp från nybyggnation:</p> <p>"Ta fram en handlingsplan för ökad användning av återvunnet och förnybart byggmaterial med målet att 75 procent av allt som staden och dess bolag bygger ska byggas med fossilfritt byggmaterial, huvudsakligen trä eller återvunnet material senast år 2025, med delmål 50 procent till 2022."</p> <p>"Ett träbyggnadsprogram ska tas fram."</p> <p>"Skapa spetsprojekt med fossilfritt byggande med erfarenheter från den fossilfria förskolan t ex ett fossilfritt kvarter."</p> <p>I budgeten sätter Miljöpartiet också mål för mandatperioden, dessa tre rör utsläpp från nybyggnation:</p> <p>"42. Minst 50 procent av allt material i de hus som staden och dess bolag bygger ska vara förnybart eller återvunnet."</p> <p>"43. Minst 50 procent av markanvisningarna ska avse byggnader av trä, annat förnybart eller återvunnet byggmaterial."</p> <p>"44. Minst 50 procent av de hus som byggs av kommunen och dess bolag ska vara plusenergihus."</p>
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan ca 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja *		<p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag som rör energianvändning i fastigheter:</p> <p>"Energieffektivisering ska fortsatt vara ett aktivt arbete. Uppvärmningsbehovet ska minska genom energieffektivisering av de kommunala bolagens bostäder och lokaler samt Göteborgs stads egna lokaler."</p> <p>"Göteborg ska ha en aktiv energi- och klimatrådgivning som även fortsatt hjälper boende, företag och föreningar att minska sin energiförbrukning samt installera förnybar elproduktion som solceller."</p> <p>"Starta förberedelser för anläggning av säsongslager för värme och kyla."</p>
7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja *		<p>Miljöpartiet har motsatt sig ambitionerna att satsa på mer långväga turister och protesterade när frågan behandlades i Göteborg & Co, Stadshus AB, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Vi har föreslagit att arbetet ska inriktas på öka antalet besökare i områden varifrån det går att nå Göteborg med tåg och att arbetet ska styras om för att ligga i linje med det uppdrag Göteborg och Co har för 2018: "Besökarens val av hållbara transportalternativ till Göteborg ska främjas genom bland annat information och vägledning".</p> <p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns förjande uppdrag som rör besöksnäring och hållbart resande:</p> <p>"Koncept kring ekoturism, naturupplevelser och även cykelturism ska utvecklas. Attraktiviteten för tågresenärer ska öka och samarbeten för fer direktförbindelser med nattåg och tågcharter ska utvecklas."</p>
8	I "Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja *		<p>I Miljöpartiets budget för 2019 skriver vi "Göteborg har alla möjligheter att snabbt ställa om fjärrvärmens och fjärrkylan till att vara förnybar, och det ska också ske. Vi behöver bli bättre på att nyttja den energi som redan finns i staden, exempelvis ska spillvärme med lågtemperatur användas till att värma växthus eller bostadshus i närheten. Primärenergianvändningen ska minska. För att minska kopplingarna mellan energianvändning och utomhustemperatur ska även olika typer av energilager nyttjas. Det gäller värme, kyla och el och även över säsong."</p> <p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns förjande uppdrag som rör</p> <p>"Starta förberedelser för anläggning av säsongslager för värme och kyla.</p> <p>Ansvar: Göteborg Energi."</p>

9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarier inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja*		<p>Biokol från växtavfall vill vi testa redan i år eller nästa år. I Miljöpartiets budget för 2019 skriver vi "Staden behöver tillsammans med andra aktörer våga prova nya innovativa lösningar så som koldioxidlagring, CCS, och produktion av biokol."</p> <p>Konkret vill vi att Park och Natur ska köpa in anläggning för produktion av biokol och att Renova ska inleda arbete med att installera CCS på sopförbränningen.</p>
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja*		<p>Under mandatperioden har köttkonsumtionen i Göteborgs stad minskat (för första gången någonsin?). Vi har infört vegetariska dagar i förskolor och skolor och genom att kräva att allt kött ska vara ekologiskt uppnår vi även större andel vegetariskt. I Miljöpartiets budget för 2019 skriver vi: "Senast 2025 ska all mat som staden köper in eller serverar vara ekologisk. Andelen kött som serveras inom stadens verksamheter ska minska och framförallt förskola och skola ska servera högre andel vegetarisk mat. Mat som serveras vid möten och representation ska regelmässigt vara vegetarisk. Allt kött som serveras ska vara ekologiskt och/eller naturbetat. Rödlistad fisk och skaldjur ska inte serveras. All frukt inom förskolan ska vara ekologisk. Produkter som köps in och upphandlas ska i större andel vara miljömärkta."</p> <p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag som rör vegetarisk mat: "Utveckla och samordna stadens arbete med mat och livsmedelsförsörjning för att stärka arbetet med Miljömåltider, Lärande hållbara måltider, Göteborgsmodellen för minskat matsvinn samt den lokala livsmedelsstrategin. Ansvar: Miljö- och klimatnämnden."</p>
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		<p>I Miljöpartiets budget för 2019 skriver vi: "Ett underlag för klimatpåverkan från stadens inköp av varor och tjänster och ett internt koldioxidpris ska samverka i ett så kallat klimatväxlingssystem för att kraftfullt minska kommunens klimatpåverkan." samt: "Det är angeläget att kommunen bidrar till att minska konsumtionen både inom kommunens egna verksamheter och genom information till allmänheten. Vid varje inköp bör behovet noga övervägas. Ramavtal och avropsregler ska utformas så att det styr mot minskad konsumtion och återanvändning. Göteborg ska motverka alla former av onödigt svinn och överkonsumtion. Inköp och användning av engångsprodukter ska minska. Fossilfria produkter ska främjas i stadens upphandlingsprocesser. Genom att ställa höga klimat- och miljömässiga- samt etiska krav vid alla inköp och all upphandling möjliggörs en högre andel miljöanpassade alternativ. Efterlevnad ska säkerställas."</p> <p>I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag som rör klimatkrav vid upphandling: "Inled arbetet med att ersätta produkter med fossilt innehåll med produkter med biobaserad råvara inom de områden som ger störst klimatnytta. Ansvar: Nämnden för inköp och upphandling i samverkan med Kretslopp- och vattennämnden." samt "Skapa ett klimatväxlingssystem för stadens inköp. Ansvar: Miljö- och klimatnämnden i samverkan med Nämnden för inköp och upphandling"</p>
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		<p>Det ska genomföras snarast. I Miljöpartiets budget för 2019 finns följande uppdrag som rör divestering: "Minska klimatavtrycket från stadens tillgångar i stiftelsefonder och pensionsinbetalningar. Ansvar: Kommunstyrelsen."</p>
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?			<p>Tre politiker: Ulf Kamne Elisabeth Undén Helena Norin</p>

14	<p>I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?</p>			<p>Ulf Kamne: Stadsutvecklingen, att staden byggs klimatsmart, fr a transportsnålt med goda möjligheter för kollektivtrafik och cykling och med liten klimatpåverkan från byggen. Mindre betong Klimat/koldioxidbudget</p> <p>Elisabeth Undén: Negativa utsläpp genom CCS och biokol Ändrad livsstil med mindre resursförbrukning Mindre betong</p> <p>Helena Norin: Mer förnybart i alla förbrukningsvaror Mer vegetarisk mat Klimat/koldioxidbudget</p>
----	---	--	--	--

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Moderaterna

Nr	Fråga	Ja	Nej*	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.		Nej*		Moderaterna var med och arbetade fram det regionala Klimat 2030-initiativet och står bakom målen. Vi har inget förslag om att anta en koldioxidbudget utan ser en koldioxidbudget mer som ett verktyg för att se hur och var insatserna ska sättas in. Det är också så vi uppfattat att Miljö och Klimatförvaltningen använt koldioxidbudget i utredningen "Fossilfritt Göteborg - vad krävs?" som nu är ute på remiss.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.		Nej*		Vi har inget förslag om mål kring årlig minskning av klimatutsläppen idag, och kan också konstatera att vare sig utsläppsmålen eller de mål om minskad trafik som de rödgröna partierna antagit i sin trafikstrategi uppnås. Fokus för oss i vår trafikpolitik är att satsa på att skapa god tillgänglighet oavsett trafikslag. Det innebär att vi bland annat vill satsa på ny infrastruktur och nya fordon i kollektivtrafiken, att vi satsar på ökat underhåll av cykelinfrastruktur och på säkra parkeringsplatser för cyklar samt att vi vill underlätta att använda fossilfria bränslen i bilar och för bilpooler.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja*			Ja, vi står bakom Målbild Koll 2035. Satsningar på infrastrukturen är avgörande för att Göteborg och Västra Götaland ska kunna växa och bli en hållbar stad och region.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, att annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja*			Vi är positiva till att differentiera såväl trängselskatt som parkeringsavgifter för olika miljöfordon, exempelvis elbilar, men vi är inte beredda att generellt höja kostnaden för att parkera i Göteborg.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.		Nej*		Vi tycker att såväl Göteborgs Stad som Västra Götalandsregionen i sina egna byggprojekt ska ligga i framkant för att minska klimatutsläpp genom att använda alternativa byggmaterial och metoder. Vi är inte heller främmande för att använda stadens markanvisningar för att driva på utvecklingen mot mer miljövänliga byggmetoder. Dock är vi skeptiska till att införa kommunala särkrav vad gäller byggregler, det är bättre att sådana regler bestäms på nationell nivå.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja*			I grunden är vi väldigt positiva till att energieffektivisera kommunala fastigheter, men utredningen är nu ute på remiss varför vi inte tagit ställning till de enskilda förslagen. Att energieffektivisera innebär att man både sparar miljö och pengar. Här kan offentliga aktörer som Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen som stora aktörer också vara föregångare i branschen och vara med och utveckla nya metoder och arbetsätt. Den kanske viktigaste åtgärden som utredningen tar upp, men som ofta glöms bort, är vikten av att minska den totala yta som används och samlokalisera verksamheter så att ytorna används större delen av dygnet.

7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?		Nej*		Nej, att vi har ett aktivt utbyte med omvärld är ett grundfundament för att öka vår förståelse och vårt utbyte med människor och kulturer i andra delar av världen. Besöksnäringen är också en viktig del av vår ekonomi, både direkt genom turister men också indirekt då många av besöken handlar om affärsresenärer som gör affärer med företag i Göteborg.
8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*			Ja, vi står bakom Färdplan Fjärrvärme 2035 och vi tycker att det är viktigt att såväl Göteborg Energi som kommunala fjärrvärme- och energikunder är i framkant med att använda ny teknologi såsom styrning och lagring. Tyvärr har fjärrvärme och kraftvärme idag sämre förutsättningar än andra energislag vad gäller nationell lagstiftning, något vi menar borde ändras.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarier inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja*			Ja. Stora offentliga aktörer som Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen har bland annat en viktig roll att spela i att vara testarena och tidiga användare av ny teknik. På nationell nivå vill vi också införa ett så kallat klimatavdrag till företag som investerar i teknik för att minska eller lagra koldioxidutsläpp.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja*			Såväl Göteborgs Stad som Västra Götalandsregionen serverar redan idag en stor andel vegetarisk mat, vilket är bra. Vi är inte beredda att övergå till helt vegetariska menyer eftersom de invånare som äter i kommunens verksamheter, exempelvis skolbarn och boende i äldreomsorgen sällan har någon valmöjlighet att äta någon annanstans. Det absolut viktigaste fokuset i de kommunala verksamheterna är enligt oss moderat att i första hand minska matsvinnet samt att köpa in så hög andel ekologiskt och närproducerad mat som möjligt.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Ja, klimat och miljöperspektivet ska alltid finnas med i upphandlingsprocessen. Dock måste sådana hänsyn också vägas mot att kraven inte får vara utformade så att de stänger ute lokala mindre aktörer eller är omotiverat kostnadsdrivande för skattebetalarna. Det viktigaste är kanske inte att all upphandling har tuffa klimatkrav utan att man sätter in kraven på de produkter där det gör absolut mest miljönytta.
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Redan idag finns det inskrivet i Göteborgs Stads riktlinjer för stiftelsernas kapitalförvaltning att dessa ska ha en restriktiv syn på placeringar i företag som ägnar sig åt utvinning av fossil energi och istället investera i företag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan. Man ska också årligen rapportera portföljens klimatpåverkan och komma med förslag på hur klimatpåverkan kan minska. Pensionsinbetalningarna för kommunens anställda sker genom den kommunala tjänstepensionen där den enkilde själv kan välja pensionsfond. Gör man inget eget val är förhandsvalet KPA Pension som är en etisk och hållbar fond men som investerar i energibolag med motiveringen att dessa också är med och driver utvecklingen mot mer miljövänliga alternativ. Vi tycker nuvarande ordning är en bra avvägning där den enskilde själv kan fatta beslutet hur man vill investera sina pensionspengar.
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?				David Josefsson

14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?				<p>Att vi bygger ut kollektivtrafiken med hög turtäthet, snabba kommunikationer och tryggt resande.</p> <p>Att vi uppmuntrar till användande av ny teknik genom exempelvis delningstjänster och förnyelsebar energi.</p> <p>Att Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionens egna verksamheter ligger i framkant med att spara på resurser genom att exempelvis minska matsvinn, använda cirkulära affärsmodeller internt och energieffektivisera i egna lokaler.</p>
----	--	--	--	--	---

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Socialdemokraterna

Nr	Fråga	Ja	Nej*	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.		Nej*		Vi har tagit fram ett bra klimatstrategiskt program som tillsammans med utredningen Fossilfritt Göteborg utgör vår färdplan till ett fossiloberoende samhälle år 2030. Den vägen kommer inte vara enkel, det kommer komma utmaningar och olika prioriteringar behöver göras för att vi ska gå i mål. Nästa steg är därför att skapa verkstad av utredningen - inte ytterligare budgetar. Nu ligger det på oss politiker att driva detta i hamn.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja*			Socialdemokraterna i Göteborg har ett politiskt mål kring att stadens fordonsflotta ska vara fossilfri senast 2025. Samtidigt sker enormt stora framsteg inom elbilutvecklingen nu och Göteborg har alla förutsättningar att bli elbilshuvudstaden nummer 1. Bilbranschen med Volvo i spetsen har satt väldigt ambitiösa mål. Göteborg Energi är i full färd med en rejäl utbyggnad av laddinfrastrukturen i stan – med 260 nya publika laddare. Väldigt glädjande är också att Göteborg i bred samverkan mellan staten, näringslivet och akademien nyligen gjorde en miljardsatsning på ett nytt testlabb för elfordon på Lindholmen. Det finns förutsättningar att med el som huvudtema – och biobränslen som ett sidotema – finns det en riktigt trovärdig fossiloberoende väg fram till 2030. Att ställa om en hel flotta på så kort tid är inte enkelt. Men när tekniken nu finns där är det heller inte omöjligt.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatomänsigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja*			I Socialdemokraternas budget 2019 för Göteborgs Stad har vi lagt ett uppdrag att ta fram en plan och prioritering för den fortsatta utbyggnaden av kollektivtrafiken för att möjliggöra genomförandet av Koll2035. Vi vill realisera Koll2035 och ställde oss bakom detta i kommunfullmäktige. Med vårt uppdrag pekar vi ut de åtaganden som vi nu i samverkan måste köra igång.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja*			Vi har tagit beslut om att justera parkeringspriset för inflation plus 2 procent. Det handlar om att genomföra reformer som både har en förståelse för människors vardag här och nu, men samtidigt uppmuntra och underlätta för omställning. Vi är inte i dagsläget beredda att undanta elbilarna från trängselskatten eftersom det handlar om just trängsel vilket även elbilar bidrar till. Däremot är vi positiva till andra typer av förmånliga lösningar för att främja elbilutvecklingen ytterligare. Med tanke på förutsättningarna har Göteborg alla möjligheter att bli elbilshuvudstaden framför andra.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja*			Vi ska minska den negativa klimatpåverkan som uppkommer vid nyproduktion. Det är en utmaning, särskilt när det byggs så mycket som det gör idag. Vi ser gärna att alternativa och miljövänliga byggmaterial och metoder användas i större utsträckning vid nybyggnation. Samtidigt får vi inte hamna i en situation där byggnationstakten går ner på grund av materialbrist. Vi måste också se till att hållbarheten på byggnaderna inte minskar så att vi får bygga nytt eller renovera tätt inpå. Då går miljövinsten förlorad. Men självklart ska vi arbeta offensivt med alternativa byggmaterial.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja*			Energieffektivisering vid renovering är något Göteborgs Stad redan arbetar med idag och något som vi socialdemokrater vill utveckla och arbeta vidare med, både vid renovering och i drift. Därför har vi lagt ett särskilt uppdrag om detta i vår budget för 2019. Vi vill även öka byggnationstakten av solceller på alla kommunala tak.

7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?		Nej*	Besöksnäringen utgör en viktig och växande näring som är viktig för stadens tillväxt och kommer att ha stor betydelse för det framtida samhällsbygget med att utveckla ett jämlikt Göteborg. Det innebär dock att ett visst antal besökare kommer hit per flyg. I grunden tycker vi att det är positivt att vi har ett utökat utbyte och kontakter globalt sett men vi vill självklart att det klimatmässigt hållbara resandet prioriteras i så stor utsträckning som möjligt.
8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*		Att göra fjärrvärmens fossilfri är en av våra prioriteringar på klimatområdet. I vår budget för 2019 har vi lagt ett specifikt uppdrag till Göteborg Energi om att fortsätta arbetet med att all fjärrvärme i Göteborg ska vara fossilfri redan till 2030.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarier inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?		Nej*	Vi vill i första hand satsa på förebyggande åtgärder för att se till att koldioxidutsläppen minskar betydligt. Vi tycker det är viktigt att åtgärda själva grundorsakerna till koldioxidutsläppen. Lagring och användning av koldioxid är än så länge en relativt ny teknik som kräver mer forskning. Vi vill arbeta progressivt med dessa frågor men är inte beredda att göra stora satsningar på koldioxidlagring innan vi vet att det kommer vara värt investeringarna. Där är vi tyvärr inte riktigt ännu.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja*		Vi tycker det är viktigt med både ekologisk och vegetarisk mat som en del i att minska stadens klimatpåverkan. Vi vill därför att vegetariska alternativ alltid ska erbjudas i kommunens verksamheter och att andelen miljömåltider ska öka. Det kött som serveras ska i största möjliga mån vara ekologiskt.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		Vi vill att fossilfria och klimatneutrala produkter och tjänster ska gynnas i stadens upphandlingsprocesser. Vi arbetar därför för en mer samordnad upphandlingsprocess inom staden, vilket ger oss möjlighet att ställa tuffare miljökrav vid upphandling. I vår budget har vi som uttalat mål att Göteborgs Stad ska öka andelen hållbara upphandlingar under 2019.
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*		Göteborgs Stad har idag tydliga krav på att endast göra hållbara investeringar och vi har arbetat hårt med det kravet. Det är dock oklart huruvida Göteborgs Stad har några investeringar i just fossil verksamhet idag. Vi är i grunden positiva till att divestering från fossila investeringar görs och det skulle därför kunna vara aktuellt med en översyn.
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?			Johan Büser Rikard Ledin da Rosa
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?			Johan Büser: 1. Anta mål och strategier för att Göteborg ska kunna dra sitt strå till stacken för att nå 2-graders målet. 2. Klimatanpassa staden för att möta klimatförändringarna. 3. Avsätta medel i budget för att kunna genomföra det man förutsatt sig. Rikard Ledin da Rosa: 1. Börja arbeta, diskutera och göra verkstad av Fossilfritt-Göteborg utredningen 2. Att utreda ett kommunövergripande miljöledningssystem i enlighet med miljöförvaltningens utredning kan öka tempot i stadens miljö och klimatarbete. 3. Att när vi såpass expansivt bygger ut staden, anpassa den så att den klarar ett framtida förändrat klimat.

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Sverigedemokraterna

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.		Nej*		Nej en separat Koloxidbudget behövs inte. Det räcker med att fortsätta jobba med följande: 1) Fortsatt elektrifiering av bussarna i kollektivtrafiken 2) Elektrifiering av Älvsnabben och Älvsnabbare 3) Befria Elbilar från trängselskatt och P-avgifter. 4) Ställa om Fjärrvärmenätet till Fossilfritt. 5) Bygga ut och Förbättra cykelvägar.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.		Nej*		Genom att gynna utvecklingscenter som Geelys/Volvos Forskningsanläggning På Lindholmen genom förenklade byggprocesser ger vi näringslivet möjlighet att utveckla elbilar som efterfrågas av marknaden. Reglering är inte svaret. Svaret är att näringslivet satsar eget kapital för att skapa efterfrågan på elbilar. Genom straffbeskattning och avgifter på bilar och bränslen tar man bara ut extraskatter utan att för den skull minska utsläppen.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatomställad. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja*			Vi vill skapa en tillräckligt attraktiv kollektivtrafik som är snabbare och billigare än bilen. Så länge inte kollektivtrafiken är snabbare så kommer man inte lösa någonting. Att bara ange ett belopp är ett feltänk. Vi vill knyta ihop Hisingen med övriga staden genom en fast spårvägsförbindelse mellan Lindholmen och Masthugget. När man nu bygger en linbana är det meningslöst att prata Miljarder eftersom man satsar på hopplöst ogenomtänkta projekt.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, alt annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?		Nej*		Vi vill inte göra det dyrare att parkera. Återigen är det ett feltänk med högre avgifter. Istället ska man locka med avgiftsfrihet för elbilar. Det är enda lösningen. SD har motionerat om detta.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bl a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.		Nej*		Betong behövs för att bygga. Betong varar i hundratals år. Betong är bra. Förbud inte betong. Återigen feltänk.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja*			Det bästa är att installera bergvärmepumpar och solpaneler. Detta gör privata småhusägare. Pay-offtiden är 6-10 år. Är fastigheterna uppvärmda med fjärrvärme kan man använda överskottsvärme från 4:e generationens kärnkraft. Det är inte säkert att det mest optimala är att använda kraftvärmeverk som eldas med skogsråvara. Man måste göra miljökonsekvensbeskrivningar och efter det ta beslut. Det kan dröja innan 4:e generationens kärnkraft är på plats . Tidshorisonten 2035 kanske är för snäv, men det är en vision.

7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?		Nej*	Folk flyger oavsett stadens program för besöksnäring. Ett sådant resonemang är bara trams.
8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*		Åtgärdsplan: 1) Nedläggning av Rosenlundsverket. 2) Man kan använda överskottsvärme från 4:e generationens kärnkraft. Det är inte säkert att det mest optimala är att använda kraftvärmeverk som eldas med skogsråvara. Man måste göra miljökonsekvensbeskrivningar och efter det ta beslut. Det kan dröja innan 4:e generationens kärnkraft är på plats . Tidshorisonten 2035 kanske är för snäv, men det är en vision.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarioer inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?		Nej*	Det är en intressant fråga. Det blir ett extra intressant resonemang när man vill elda skogsavfall. Borde man inte deponera dessa istället så att inte kolet kommer ut i atmosfären vid förbränning? För att tillämpa koloxidlagring behöver man ha kostnadseffektiva och beprövade metoder. Det får inte bli ännu ett GoBiGas som kostade 2 Miljarder innan SD lyckades stoppa det.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.		Nej*	Människan är ett rovdjur som kräver protein för att må bra. Genom kött, fisk eller fågel. Ägg är också bra. Vi behöver en varierad kost. Frukt, grönsaker och spannmål är också viktigt. Enbart vegetarisk mat är dock skadligt för hälsan, därför kan vi inte stödja ett förslag om enbart vegetarisk mat.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.		Nej*	Det blir för komplicerat. Vi skulle få problem att klimatberäkna produkter från Kina och Indien som använder enorma mängder Kol, Olja och Gas.. Hur vet vi att de biodynamiskt odlade tomaterna transporterats fossilfritt från Spanien? Det gör inte att lösa klimatproblem med mer byråkrati. Det är ett totalt feltänk.
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.		Nej*	Återigen. ett luddigt begrepp: " Fossil verksamhet" Vad menar ni? Ska vi satsa på etiska fonder så är det bättre att fokusera på det som verkligen dödar människor: Tobaksindustrin, alkoholindustrin och krigsindustrin. Kanske till och med Godisindustrin, vad vet jag. Fetmarelaterade sjukdomar skördar tusentals offer. Hur många dör i Sverige varje år pga klimatförändringarna?
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?			Björn Tidland KF-ledamot i Göteborg bjorn.tidland@sd.se
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?			1) Fungerande attraktiv kollektivtrafik som även inkluderar Hisingen 2) Elektrifierad fordonsflotta, och gynnande av elfordon. 3) Utbyggt cykelnät genom bland annat planskildhet.

Svar på Naturskyddsföreningens i Göteborg partienkät 2018 från Vänsterpartiet

Nr	Fråga	Ja	Nej	Vet ej	Kommentar
1	Göteborgs stad har ställt sig bakom det regionala Klimat 2030-initiativet som syftar till fossiloberoende år 2030. Anser ni att kommunen ska anta en koldioxidbudget för att uppnå sin del av detta mål? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av stadens utsläpp ni vill se.	Ja *			Vänsterpartiet vill införa särskilda klimatbudgetar för stadens verksamhet till år 2020. Vi vill skynda på arbetet för fossilfri fjärrvärme och elproduktion till år 2025. Klimatfrågan är akut och kräver snabba åtgärder och tidsramar kan behöva ses över, men det är svårt att ange årlig minskning då vissa åtgärder kräver planering och genomförande innan minskningen kommer till stånd.
2	I stadens klimatstrategiska program anges att "Koldioxidutsläpp från vägtransporter inom Göteborgs geografiska område ska minska med minst 80 procent till år 2030 jämfört med år 2010". Detta motsvarar en minskning med knappt 8% per år sedan 2010. Det skulle i sin tur ha lett till en halvering i år jämfört med 2010. Bortsett från att detta mål inte uppnåtts, är ni beredda att sätta upp ett mål för årlig minskning av klimatutsläppen från vägtrafiken som genomförs under mandatperioden? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken årlig minskning av trafikens utsläpp ni vill se.	Ja *			Vi har tydligt mål om minskad biltrafik, men procentsats för Göteborg är svår att ange då det hänger så nära ihop med statliga och regionala beslut. Enda gången trafiken i Göteborg tydligt minskade var när trängselskatter infördes och nivån på dem kan vi inte besluta lokalt. Vi vill genomföra åtgärder som begränsar biltrafiken, men ger fortsatt bra tillgänglighet. Vi vill därför prioritera kollektivtrafik och förbättra gång- och cykelinfrastrukturen. Vänsterpartiets mål är bilfritt centrum till 2035. Vi vill främja elbilar genom att bygga ut laddinfrastruktur och elbilspooler, men det viktigaste är att få en överflyttning till kollektivtrafik och gång/cykel så att mängden bilresor minskar.
	Utredningen "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" föreslår ett antal åtgärder för att staden skall bli klimatmässigt hållbar. Frågorna 3 - 7 bygger på några av dessa förslag.				
3	Utredningen föreslår en utbyggnad av kollektivtrafiken i enlighet med det offensiva scenariot i Målbild Koll 2035, med 75 procent ökad kapacitet i kollektivtrafiksystemet till en kostnad av 25 miljarder. Är ni beredda att stödja en sådan satsning?	Ja *			Vi vill se en kraftig ökning av kollektivtrafiken. En spårvagn ersätter 764 m bilkö och en fullsatt buss en 328 m lång bilkö enligt Västtrafik. Genom att prioritera kollektivtrafikkörfält och minska privatbilismen blir det gemensamma resandet tidseffektivt och samma fordon och förare kan köra fler turer. Det ger stora samhällsekonomiska vinster. Kombinerat med en kraftig utbyggnad i samarbete med stat och region kan kollektivtrafiken konkurrera ut bilpendling och då minskar fossila utsläpp.
4	Andra åtgärder som föreslås i utredningen berör begränsning av utsläpp från bilismen: att höja kostnaden för att parkera i Göteborg och/eller att verka för att få göra undantag från trängselskatt för elbilar. Är ni beredda att genomföra någon av (eller båda) dessa åtgärder, att annan åtgärd (ange i så fall i kommentarsfältet vilken åtgärd) för att minska bilismens utsläpp i Göteborg?	Ja *			Parkeringsavgifter behöver i högre utsträckning anpassas till marknadspris och ska inte subventioneras. Tillgängligheten kan uppnås med pendelparkeringar utanför centrum och byte till kollektivtrafik. Parkering för yrkestrafik och korttid ger mer värde för stadens service och näringar än långtidsparkering i centrala delar. Bilpooler ska prioriteras och kan komma att bli det naturliga valet när parkeringsavgifter blir marknadsmässiga. Elbilar kan prioriteras genom utbyggnad av laddinfrastruktur inte minst vid bostäder och arbetsplatser istället för genom befrielse från trängselavgift eller P-avgift. Trängselskatt är också till för att fördela trafiken så att den inte lamsläs av köer. Idag försenas kollektivtrafiken av den stora yta de många privatbilarna tar och även elbilar kräver yta. Skulle man vilja gynna elbilar via trängselavgifter skulle i så fall de fortsätta betala vanlig avgift medan fossilbilars avgifter höjdes.
5	Enligt utredningen skulle en halvering av klimatutsläpp orsakade vid nybyggnation och upphandlade anläggningsarbeten kunna halveras till 2025 bli a med hjälp av alternativa byggmaterial (trä och andra biobaserade material och mindre klimatbelastande betong) och metoder. Är ni beredda att införa regler som gynnar sådana material och metoder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilken minskning av utsläpp som ni vill uppnå och när åtgärderna ska vara genomförda.	Ja *			Vi vill prioritera ekologiskt hållbara, energisparande och energiproducerande lösningar vid bostadsproduktion och renoveringar. För 2019 driver vi krav om solcellsinstallation vid minst 20% av detaljplanerna för bostäder.
6	I utredningen beskrivs hur energianvändningen i de kommunala fastigheterna kan minskas med mellan c:a 15 och 35% genom renovering och driftsoptimering. Vill ni genomföra dessa förslag? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra åtgärderna och till när.	Ja *			Se svaret ovan. Vi är positiva till åtgärder som minskar energianvändningen.

7	I utredningen finns det en konstaterad konflikt mellan stadens ambitioner att öka antalet internationella gästnätter i Göteborg å ena sidan och flygresandets klimatskadliga utsläpp å den andra sidan. Är ni beredda att ändra i stadens program för besöksnäringen så att klimatmässigt hållbart resande prioriteras mer?	Ja*			Ja, vi drev i Kommunfullmäktige att programmet skulle återremitteras just pga. denna konflikt (och att målet att öka göteborgarnas möjlighet att turista i sin egen stad inte omhändertogs). Det är inte hållbart att satsa på ökat långreseflygande och naivt att hoppas på att en snabb teknikutveckling löser problemet med flygets stora klimatpåverkan.
8	"Färdplan fjärrvärme 2035" beskrivs ett antal åtgärder för att göra fjärrvärmens fossilfri, t ex dygns- och säsongslagring av värme och smart styrning av fjärrvärmeförsel. Är ni beredda att verka för genomförande av sådana åtgärder? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan vilka åtgärder och vilket tidsperspektiv som är aktuellt.	Ja*			Ja, vi är positiva till lösningar som för oss närmare målet fossilfri fjärrvärme och vill skynda på arbetet med fossilfri fjärrvärme till 2025.
9	De flesta klimatmässigt hållbara framtidsscenarier inbegriper koldioxidlagring/ negativa utsläpp. Är ni beredda att aktivt stödja satsningar som leder till negativa utsläpp, såsom att producera biokol från växtavfall?	Ja*			Åtgärder som minskar utsläpp även genom koldioxidlagring behövs eftersom klimatfrågan är så akut. Metoder för lagring bör bekostas av de industrier som genererar utsläppen. För kommunal verksamhet bör biologiska metoder som produktion av biokol etc. väljas istället för tveksamma storskaliga projekt som lagring av CO2 under havs- jordytan via kostsam infrastruktur. Vid utveckling av nya metoder och tekniker behövs statligt och regionalt stöd.
10	Vegetarisk mat har generellt en mycket lägre klimatpåverkan än kött. Är ni beredda att helt eller delvis övergå till att servera vegetarisk mat i kommunens verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan i vilken utsträckning ni vill genomföra detta och till när.	Ja*			Vänsterpartiet driver att andelen vegetarisk kost ska öka i verksamheterna eftersom det minskar klimatpåverkan, men vi har inte satt upp exakt mål för detta.
11	Anser ni att kommunen ska ha klimatkrav inskrivet i all upphandling av varor och tjänster? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Vi driver att samtliga upphandlingar ska vara ekologiskt hållbara. Staden upphandlar varor och tjänster för över 20 miljarder per år, vilket gör att kraven har stor betydelse för bl.a. arbetet med klimatfrågan.
12	Man skulle kunna minska stadens klimatavtryck genom att se till att både stadens stiftelsefonder och avtal om pensionsinbetalningar inte stöder fossil verksamhet. Är ni beredda att divestera från fossila investeringar i dessa verksamheter? Ange i så fall gärna i kommentarsrutan till när ni vill genomföra detta.	Ja*			Vi är för att säkerställa exkludering av placeringar i fossil energi (även stiftelsers pengar) genom att uppdatera stadens placeringspolicy. Vi vill också verka för att uppmana stadens anställdas pensionsförvaltare, i första hand AP-fonderna, att divestera dess tillgångar.
13	Slutligen: Vill ert parti namnge någon/några kandidater som speciellt vill profilera sig med klimatfrågor?				Gertrud Ingelman
14	I så fall vill vi ställa följande fråga till dem: Vilka tre frågor anser du vara viktigast ur klimatsynpunkt för Göteborg?				Begränsa fossila utsläpp från trafiken. Bygg ut och prioritera kollektivtrafiken och driv den med förnybar energi och satsa på förbättrad gång och cykelinfrastruktur. Prioritera bilpooler och infrastruktur för elbilsladdning. Miljözoner för fordon bidrar också till lägre fossila utsläpp. Göteborg energi ska fasa ut fossil fjärrvärme och kraftproduktion och satsa på att bygga ut solex och vindkraft. Andelsägande och gröna obligationer och samverkan med andra aktörer kan bidra till kraftfull utbyggnad av förnybart. Klimatperspektiv ska läggas på alla kommunala beslut för att minska fossila utsläpp och behov av ytterligare klimatanpassningsåtgärder. Klimatbudgetar och ett kommunalråd med särskilt övergripande ansvar för miljö- och klimatfrågor som samordnar nämnders och bolags arbete behövs. Styrande direktiv och policier ska ha med klimatperspektiv. Vid markanvisning till nybyggnation av bostäder och vid upphandling ska klimatkrav utvecklas och användas. Mänskligens framtid hotas av destruktiva klimatförändringar och Göteborg stad måste göra allt som är möjligt för att begränsa fossila utsläpp.